

# CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: <b>SEVOBODA JÓZSEF</b> könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap <b>minden szordán.</b> Kéziratok nem adóznak vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: <b>Dr. FEJÉR ANTAL</b> ügyvéd.	Nyitott cikkeket soronként 40 fill.-ért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Ismeretlen czégek hirdetési díja előre fizetendő. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatnak.
---	---	--	---	---

## Álom vagy valóság?

Irtá: Benke Antal.

Kérdezik sokan. Valóban annyira istentelenek, piszkosak lettünk volna egy rövid pár év alatt? Lehetetlen! Annyira kivetkeztünk volna emberies voltunkból, hogy még az apa a gyermekét és viszont, a testvér testvérét, a barát legjobb barátját is holmi lárvát viselő ördögi lénynek nézi?

Ugy látszik Madáoh „Lucifere“ lett ideálunk!

Félve, tapogatózva járunk, észrevétlenül, miként a legelvetemedetebb bűnös, csalókat, tolvajokat keresünk, de egyuttal tartózkodóak vagyunk: ne-hogy bennünket is rajta csipjenek a gazdaságon. Tömörülünk a banditák ellen a „tisza, mocsoktalan kéz“ jeliséje alatt, s holnap már arra ébredünk, hogy ők a „banditák“ szövetkeznek ellenünk szűztiszta, puritán jellemet hirdetve. Ilyen körülmények között kérdelem: van-e csak egy távoli szemlélő, ki tisztán lát, ki el tud igazodni ebben a szörnyű utvesztőben?! Gordiusi csomót képez e kérdés, megoldani nem lehet.

Találomán idézhetem a „Tetemre hívás“-ból: „mindenki gyanus nekem, a ki él!“

Ha valaki gazdagabb, mint valaha volt, az már biztosan csalt, ha meg szegényebb — azt mondjuk — hogy feltétlenül becsapták. Szóval a létexistencia feltételeit már nem kereshetjük a normális viszonyokban.

Sajnos, ez a „corruptio“ legjobban érezteti hatását Csikmegyében, mely megye a ország legerősebb védbástyájaként szerepelt mindig. Hova tűnt a hitbuzgó, jellemssilárd és munkában kitartó székyesség? Nem is olyan régen, még szálló igeként szerepelt: ha becsületességet, jámborságot és vallásosságot akarsz látni, úgy menj Csikországba. És ma? Ide küldik azokat, a

kik a nép erkölcsi süllyedését és ennek okait tanulmányozzák. Helyesen. Talának feldolgozandó anyagot bőven.

Tulmodernekké lettünk. Még az utolsó tehenpásztor is panamákról, külső helybeli illetményekről mesél, arányosítási törvényeket citál. Igen, mindnyájan törvénytudósok lettünk. Ez ver meg bennünket székyek eme nagy „tudás“-unk kerget a pusztulás, — a megsemmisülés örvényébe. Uj szellem és uj aera, mely tele van miázmával.

Egyedüli kincsünk, vagyonunk az erdő már félig letarolva, mi még fennáll, nagyobb részét idegen kezekben! Ne ámitson bennünket az a sok nagyarányú gyár, a melyet e vármegye minden valamirevaló gőcpontján látunk, mert: míg ezek más helyen a gazdagodásnak, a vagyonosodásnak — mondjuk — a nép jólétének ecleatans bizonyítékai, nálunk ellenkezőleg anyagi téren csak pusztulást jelentenek. Ne higgyük ám, hogy a feldolgozott anyag ellenértékül kapott pénz pótolja a hiányt. Nem. Valljuk be őszintén: nem tudunk a pénzzel bánni. Sőt a pénz az, a mi tönkre tesz. Ismernünk kell csak a népet. Ha nincs pénze, dolgozik, hogy legyen, ha túl sok van, erköletelen célokra pazarolja. Nem mese ez. Csak egy körülményre hivatkozom. Miért van az, hogy még az ország legtávolabbi részéből is az ugynevezett „pincér leányok“ az utóbbi időben mind ide kíváncsognak és ugy emlegetik a mi kicsiny elszigetelt országunkat, mintha „Eldorádó“ lenne? Felesleges a felelet. Látszólag kicsinyes dolog, de tiszta világot vet zilált állapotainkra.

Tegnap még a sör drága volt, ma már a legfinomabb pezsgő is olcsó! Tisztelet a kivételeknek. Vannak széky testvéreink között is igazi kereskedői talentumok, kiket a milliók sem hoznak zavarba, de sajnos, ezen kivé-

teleknek is legnagyobb része a helyett hogy a járatlanokat oktató, ellenkezőleg ezeknek még gyengeségét, könynyelműségét, tudatlanságát a saját előnyére kiaknázza!

Önkénytelen ezek után ajkunkra jön az a kérdés. hogy ezen óriási corruptio miben leli csiráját? Én a magam részéről nem hibáztatok mást, miut a korábbi kormányok illetékes factorait. Elismerem, hogy az arányosítási törvény önmagában véve üdvös intézményt képez, a gazdasági fejlődés alapjául szolgál, ámde ennek végrehajtásánál hiányzott a kellő körültekintés. Népünk nem volt megérve hozzá. Tehát első sorban a kormánynak az lett volna egyedüli kötelessége, hogy felvilágosítson mindenkit — mielőtt a végrehajtáshoz fogott volna — az arányosítás mibenlétéről, és hogy előtúrja azokat a vagyoni előnyöket, melyekkel az arányosítás jár. Mindezt nem tette. Bűnös mulasztás, melyet megbocsátani nem lehet soha!

Ilyen körülmények között vette kezdetét azon óriási hajszá, üzérkedés, a mely teljesen a tapasztalatlanok kiszákmányolására irányult. Csikmegye zsiros falat volt. Milliokat érő faállománya kedves csalátkül szolgált a pénz-molochoknak. Megkezdődött a tisztességtelen verseny. Keztyűs kézzel dolgoztak. Nagyon sokan, hogy aljas céljukat, kapzsiságukat kielégíthessék, a legszemtelenebb eszközökhöz folyamodtak. Nem kímélték senkit, züllött alakokkal szövetkeztek tisztességes emberek ellen, míg végre ezeket is befekeztették, sőt keresztül gázoltak a legbecsületesebb ember karakterén.

Ilyen külső behatások alatt jutottunk abba a bűnfertőbe, hol jelenleg vagyunk.

Tisztán akarunk látni! Ki a bűnös, ki a lator?

A vármegye törvényhatósága a legközelebb megtartott őszi közgyűlés al-

kalmával parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését kérte. Reméljük, hogy ez a kérés nem lesz pusztában elhangzó, hanem teljesítik is.

Erre a vizsgáló bizottságra óriási feladat vár! Egy meghurcolt megyének reputációja és ezenkívül egyesek lét-exisztenciája is követeli a legszigorubb és igazságos vizsgálatot.

Elő a korifeusokkal, elő a kufárokkal, mert, hogy többen vannak, annyi bizonyos. Ki van zárva, hogy vármegyénk önmagában birta volna a corruptio csiráját.

Egyesek műve e nagy és rohamos dekadencia! Egyesek idézték elő e pusztulást!

Verje meg a magyarok Istene!

## Csikvármegye Főtisztelendő Főespereseinek és Kerületi Papságának!

Nem utolsó az uj politikai korszak áldásai között, hogy a vármegyék élén egyénileg kipróbált keresztény jellemek, a közélet bajait érző, ismerő, s azok gyógyításán egész erővel fáradozó lelkek, gyakorlati sociológusok is állanak. Nem titkolhatom az örömet annak látára, hogy épen Csikvármegye, egyházmegyém koronája zerte főispánul Kállay Ulul személyében azt a férfit, aki nyílt homlokkal vallja magát a szövetkezeti eszmék emberének. Csikmegye egyike az ország legmagyarabb és legkatholikussabb vármegyéinek. Ketősök sürget tehát arra, hogy a népet, a vallás és hazaszeretet egységében élő csiki székyekért minden lehetőt megtegyünk.

Fájdalommal tölt el még emléke is annak az évtizedes félreértésnek, széthúzásnak, amely a papság és a világi tisztviselők közé ékelődve, annyi éven keresztül tette benná, szinte semmivé a csiki papságnak, ennek a nagy erkölcsi tényezőnek a közügyek javára irányuló törekvéseit.

Lehet-e a szándék tevékeny, a munka áldásos, juthat-e a nép a boldogulás útján előbbre akkor, amikor az egymásra utalt, egymás kölcsönös támogatására leginkább rászoruló két hivatalos testületet, a papságot és a vármegyei közigazgatás vezetőit ellenséges érület, harag választja el egymástól?

## A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

### Leány álmom.

Irtá: BALOGH PISTA.

A zene szól. Vig csárdást járnak a bál teremben. A megye ifjusága, minden szép leánya ott van e fényes jogász bálón. Egy évben egyszer, a gondtalan, boldog jogász gyerekek, otthon a megyéjükben is megmutatják, hogy kicsodák? Nemcsak a corpus iurist tudják forgatni, hanem szép, rózsás arcu leányokat is; amugy igazában. A mi pedig ér annyit talán, mint egy kitüntetéses alapvizsga. Sőt sokszor többet. Hisz ez lényeges kellék. Ugy mondom kellék. Pedig csuf szó. Nem a szép irodalom számára találták ki. De hát ez nem baj. Az él vele, kinek kevés a szava.

Az az ifju, ki csak a magány-é, s nem a társadalom-é, ki nem szeret mulatni, vigadni, az lehet tudón, lehet bölcs, és nagyon okos ember, de hiányzik a lelkéből az, mi az ifjuságot bearányozza: a jó kedv.

E nélkül pedig az ifju, nem is ifju. Az öröm, a mámor, a szonvedély a fiatal szívó. Ott lakik benne. És azt a kis szivet ezek az érzelmek úgy megtöltik, oly forrón dobog, zakatol, lüktet a szegény kicsi szív, hogy szinte megreped belé.

Csak zakatolj te kicsi szív abban az erős testben, mert a világ a tied. A mi szép érzés van, dal, mámor, szerelem, vágy szonvedély: az mind a tied. Ne hagyj, hogy egy is kirepüljön onnan, jól zárd be, mert később elmúlik a mámor, a dal, szerelem, szonvedély,

s hiába hívod, csalogatod, nem jön vissza többé soha.

Mulass, vigadj te boldog ifju. Hagyd ragyogni a napot, hadd süssön, égessen perzseljen, ne takard el az aranyos reggelt oly korán felhóvel.

Ha szép volt az ifjuságod, majd őszülő fűrtökkel, beesett szemmel vissza fogod álmódni sokszor azt a szép multat. Hervadt rózsza levelekre, a mult édes emlékeire hullatsz egy-két könnyet is talán.

De ezt te nem tudod. S ez jól is van így.

Mig a szived tud szeretni, mig ifjuságod a jókedv ragyogja be, addig én nem féltetek édes ifju.

Van addig benned élet, van erő, egészség. S majd a komoly küzdelem se tudja az ilyen szivet megtörni. Söt meg acélozza.

A ropogós csárdást, lejtő boszton váltotta fel. Mint valami angyalok, úgy lejtének a szép fehér ruhás leányok.

Tarnay Pista már a második gallért is eláztatta, ő az elnökük.

Dicséretre mondvá, meg is állja helyét. Egy lánynak se szabad „ülni.“ Ez a jelszava. Tíz helyett is táncol. Buzdítja a másokat is.

A szép asszonyok se „ülnek.“ Söt még a vének se. Bocsanat ezért a kifejezésért. Egy kisseé banális.

Csak kiszaladt a szájon, de nincs igazam. Mert vén asszonyok nincsenek, vagy ha vannak: nem vének.

Ez az én felfogásom. Mert a női sziv mindig fiatal. Ugy alkotta az Isten. Avagy nem tud-é őszülő fűrtökkel is szeretni a nő.

Tud. Nagyon tud. Ha nem is perzselő nyár ez a szerelem, ha nem is éget, de melegít. Olyan mint a verőfényes mosolygó őszi nap-sugár. Gyöngébb, mint a nyáré, de azért jólesően melegít. Ilyen a nő szerelem is, ha már évtizedeket számlál háta mögé.

És a sziv a fő. Az alak, az arc változik hamar. Kinek a szive fiatal, ha ráncok is sorakoznak az arcra, az nem vén.

Ugy-e nem? És igazam volt, ha azt mondtam: vén asszonyok nincsenek, vagy ha vannak: nem vének.

Fogok helyeslőre találni: gondolom. Jó kedvtől, mámortól telt a levegő. Folyik a tánc szünet nélkül.

Bárd Jenő a tánc terem közepén áll, összefonott karokkal. Még nem táncolt. Afféle poéta lélek, ki ábrándozni jobban szeret, mint táncolni.

Egy fehér ruhás leánykát néz szüntelen. Kiséri minden mozdulatát.

S hogy véletlen a két szempár össze-villan, találkozik tekintetük, valami melegség járja át hirtelen. Mint a villany szikra meg-rezegteti a testet, úgy ez a tekintet is átkikázik lelkén.

Ó még ilyet nem érzett. Tarnay ráfigyelt s mint a táncosnője karjaiból kiszabadul, megy Jenőhöz. Karon fogja. A nélkül, hogy kérdezné van-é kedve táncolni, kivel akar, vonja magával szó nélkül.

Bemutatja annak a fehér ruhás leánykának. Jenő szólni se ért rá Pistának, oly hirtelen, gyorsan történt ez. A pillanat hatása alatt állt.

És a bemutatáskor egyebet nem érzett

csak egy szócskát: Margitka. De neki ez egy világ volt.

Csak a fordulónál mert a szemébe nézni. Mélyen elpirult, pedig az arca piros volt.

Egy-két igénytelen szót szólt csak. A lányka szelid szeméből tűz sugárzott. Mosolygva nézett Jenőre.

Ennyiből állt az első keringő. Meghajtva magát távozott. Ment a terem-ből is. Hűsítő kerestet. Hisz oly szokatlan hévtől gyöngyözött a homloka, arca.

A szive pedig hevesen dobogott. Egyszerre talán az a sok érzés, mi a szivében lakik: zsongani kezdett. Álmodó lelke egy pillanat alatt megittasult.

Oh! azon a sima parketten, a fényes Csillárok alatt zene mellett, hol a lég is telítve van illattal, dallal, szerelemmel; hány ifju sziv gyulad, lángol a szép arcoktól szerelemre.

Mennyi boldog és boldogtalan szerelemnek a gyűlö helye a fényes bálterem. Margitka boldogan simult a mama oldalához. Valamit sugott. Ki tudja mit. Ott ült az arcán az öröm, a mámor.

Mennyi édes álommal van tele a fiatal gyerek lányka szive, midőn először viszi bába a mams.

Megremeg őszi keze termete, mikor átlépi a fényes terem küszöbét.

És én egy hiszem, hogy ennek az első estnek emléke, képe, hangja, alakja: ott zsong még hajló korában is lelkében.

A mamákat is büszke, édes öröm hatja át. Ott látni az ók legdrágább kincsetek egy szép ifju oldalán tengeni: nem felér-e a világ minden más örömével.

A szociális tevékenység eredménye, a népművelés munkájának sikere nem egy-két elszigetelt erőn fordul meg. Tízek és százak vállaltak munkát, de van szükség, hogy csupán egy község népet is visszaadhassuk a hazaföldjének, a hitnek, a boldog családi körnek és az anyagi jólétnek. Ki volna erre álszánál, szívének, ismeretének fogva hivatottabb, mint épen a papság a szülők erkölcsi erőnek ezen gazdag akkumulátora? A világiaknak e munkakörben szűkebb szerepük lehet, mint a külső tekintély, a hatalom egész súlyával támogatni a klérus szociális törekvéseit.

Hinnem kell, hogy a közel jövő meghozza Csikmegyében papok és világiak közé a népre nézve annyira szükséges egyetértést. Hiszen a közös munka és közös cél a legnagyobb ellenfelet is kibékíti egymással, akit a hatalom és jogkörök szorszállhasagató vitái szétválasztanak, azok a szegénység és nyomor enyhítésében, földhöz ragadtak és földönfutók szeretetében összejönnek. Ahol pedig a szeretet önfeláldozást, türelmet, könyörületet fakaszt, ott még a közömbös lelkek is érzeni s érteni kezdik Isten gondolatát. Az irtalmas szeretet mezeje így termel virágot a hit számára; a jólétség gyakorlása így lesz a világiak számára is teológiai kurzus. Van okunk tehát óhajítani a világiak együttműködését az egyházzal kapcsolatos téren.

Indokolt ezek után előttetek Kedves Testvéreim, az a nagyfokú remény és bizalom, amellyel végigolvastam Csikmegye főispánjának Kállay Ulrikának a szövetkezetek érdekében 156—1906. szám alatt az összes főszolgabírákhoz intézett leiratát. A népművelés vallásos jellegének melege is kiugrázik a leirat azon sorából, melyekben hangsúlyozza, hogy nem tisztán gazdasági eredményeket, de ezenfelül erkölcsi előnyöket is vár a szövetkezetektől.

Múlt évi XI. számú körlevelemben felszólítottam a székelyföldi és bányavidéki papságot a legintenzívebb szociális tevékenységre. Egy-két helyen alakultak is, több helyen most vannak alakulóban szövetkezetek.

Ez alkalommal még halhatósabban körlek, Szeretett Testvéreim, hogy egy percig se veszteségetek, hanem karöltve Csikmegye lelkes főispánjával és tisztviselőivel, szükség szerint halozzátok be szövetkezetekkel az egész megyét. Hiszen amit előrelátam a múlt évben s ami a szerencsétlen petrozsényi ártájkban bekövetkezett, az rövid időn belül bekövetkezhetik Csikban is, ezen az érintetlen ősi talajon Csikmegyében az erdőpar révén van pénz a nép kezében. De, hogy hány évig marad ott, azt könnyű kitalálni. Itt van tehát az ideje, hogy minél előbb mértékletességi és takarékosági egyesületeket teremtsünk, mert tulajdonképpen ezek a valódi takarékpénztárak. Hol könnyebb a betáblázott birtok terhein könnyíteni, mint épen Csikmegyében, ahol csak lehet, összekötésbe lépni a keresztény szociális egyesületek országos szövetségével (Budapest, VIII. Szentkirályi u. 28.) határozott keresztény jellegű egyesületek alakítása végett. Ahová azonban az országos szövetség speciális helyzetétől fogva ki nem terjeszthetjük, ott a magyar gazdaszövetség (IX., Üllői u. 21.), valamint az országos központi hitelszövetkezet (VIII., Baross u. 13.) és a „Hangya” utján és segítségével igyekezzék a papság a főispán által felsorolt szövetkezetek létesítésén egész odaadással fáradozni, hogy legalább a vezetés

Ilyenkor álmadozóknak lesznek. Gyorsan elő rajzanak képzeletben az ő első bajuk is. A múlt édes emléke, a jelen örömeivel össze vegyül: s egy könyv motozgál a szemek szögletében. Ha tudna beszélni ez az egy csöpp!..

Tud. Igen sokat, annak a ki érti, annak a ki érti.

Tarnay Pista csengő bariton hangja hallzik: négyes!

Jön-megy rendez, keresi a párokat Nagy fáradsággal összeállítja.

Margitka egy deli ifjú oldalán. Bárd Jentót nem látja a teremben sehoh. Csak később jön be. Szeme rátapadt a gyönyörű szép fehérhajú lánykára.

Négyes után ismét hátsorságot vesz. Táncol Margittal.

Most már csövegnek.

— Jól mutat Margitka nagysám?

— Nagyon. — Ép úgy a mint elgondoltam.

Igazán édes est a mai nekem. S mindent oly szelíd naiv, gyermekes hangon mondja, a mint érzi.

A hogyan a kicsi szíve dictálja. A természetes báj, a naivság, mely minden mozdulatán ott van: elragadóvá teszi.

Jenő hiába keresi a szép szavakat rá; nem talál, alig tudja azt is kimondani, hogy ő is nagyon boldog.

Tarnay félre vonja.

— Talán nem fogsz egész éjjel csak a szép Margitkával táncolni?

Jer, bemutatlak egy másik szépségnek is. Jenő szóltalanul követte. S a másik percben már Annuskával vígan lejtének.

(Vége köv.)

által verődjék ki minden csikmegyei szövetkezetet a keresztény vonás.

Nagy okom van a szociális egyesületeknél a keresztény vallásos jellegét hangsúlyozni. Nem elég a gazdasági erősödés, erkölcsileg is emelni kell a népet, mert csak így veheti hasznát anyagi függetlenségének. Gazdaságilag erős, de erkölcsben lankos népréteg egy országnak inkább átkává, mint áldásává válnak. A demagógiától, a tekintélyelvűnek lefokozásától csak egy lépés van az anarkiáig. A keresztény szövetkezeti eszméknek épen az az előnye, hogy egyensúlyba tartják az anyagi és erkölcsi érdekek mérlegét. Elvégre nem a kenyér független, hanem az igazság az, ami szabaddá tesz s az ige, amely a világot meggyógyítja.

Egy angol szociológus Angliában az alsóbb osztályok romlottóságát azon körülményben keresi, hogy az Anglikán papság a munkások érdekei iránt közömbös. Azt mondja: „Nincs oly papságunk, mely erőt érezne magában naponta és örömet felkeresni a leg-sötétebb zugokat; oly papságunk, amellyel a szegény ember félelem és tartózkodás nélkül közeledhetne, mely előtt fájdalomait leplezetlenül fölárthatná azon meggyőződéstől áthatva, hogy megérti és szeretettel fogadják.”

Mi, Kedves Testvéreim, járjunk a cselekvő szeretet utján és ne csupán a pusztá igelir-detés övényein. Jézus ami mesterünk, aki körül járt jött eszelekedvén.

A társadalmi kérdést egyedül a kereszténység oldhatja meg. Hogy a népet újra boldoggá tegyük, szükség van keresztény lelki világi hatalmasokra és gazdagokra. De főleg a papság körében új apostoli hivatást érző hadra, amely egyik kezében az igazság evangéliumát tartva, a másikban a szeretet csodálatosan megzaporított kenyerét, forró szívvel, izzadó homlokkal járja be a hazai földet s teremtsé ujjá mindenütt a korhadt életet.

Kelt Gyulafehérvárt, a Magyarok Nagyszonyának ünnepén 1906. október hó 14-én.

† Gusztáv Károly, s. k.

erdélyi püspök.

### A Székely-társaságokhoz.

— A székely erdő panama. —

A Marosvásárhelyi Székely-Társaság az alábbi átiratát közölte valamennyi Székely-Társasággal:

A Marosvásárhelyi Székely-Társaság a szövetség felhívása kapcsán folyó szeptember hó 18-iki ülésében foglalkozott azokkal a támadásokkal, a melyek a székely erdőüzelmek révén egyes fővárosi lapok részéről Polónyi Géza igazságügyi minisztert és Sebes Dénest a székely birtokrendezés ügyosztály vezetőjét nap-nap után indokolatlanul érik.

A társaság egyhangulag bizalmat szavazott Polónyinak és Sebesnek. Megindokoljuk miért.

A székelyföldi kisebb és nagyobb erdő arányrészeket potom áron összevásárlása éllelmes, de lelketlen kufárok által még a 90-es évek végén kezdődött. A székelyt az erdőtervény kitalálta jussából. A kik azonban ismerék az arányosítási törvényt azon rendelkezését, hogy 100 holdtól kezdve az arányrészt a közösből kiszakítani, illetőleg arányosítani és telekkönyveztetni lehet, a nyakára jártak az apró embereknek, a kisgazdáknak. Azt mondták:

— Neked van a birtokod után ennyi és ennyi erdőrészed, holdadban. De annak hasznát nem látod. Fát abban nem vágatsz, a márhátad nem legelteted.

A kisgazda helyben hagyta és megőrül, hogy neki azért, a mi vagy mint közvagyon, vagy mint tiltott erdő megközelíthető nem volt pénz nyar. Eladta az első embernek a ki jött, mert akármilyen keveset, de a megtevesztett szegény ember azt hitte ingyenben kapta a pénzt.

Kezdetben fizették holdját 1 koronával, később 3—5. legvégül 10 koronával, ami megért 300—500 koronát.

A kis harácsolók azután nagy pénzes zsákokat fogtak meg és tovább adták nagy nyereséggel, de a reális értékkel szemben mégis potom áron az össze csalt nagyobb erdőrészeket.

Ezen a nyomon aztán a lelketlen üzérkedés tovább folyt. A nagy harácsolók, — a mint már nyíltan kiabálják — felettes hatóságokat, sőt kormány főrfiakat birták rá, vagy a — mint sürűn állítják vesztegettek meg, a közbenjárásért, hogy az összelopkodott nagy kincseket képviselő erdőket mihamar birtokba vehessék. S hogy ezt minél gyorsabban elérjék, megfizettek mindenkit, a ki nekik szolgálatot tett, sőt azt is, ki valamilyen akadályt készült ellenük gördíteni. Herczberg Károly nyíltan bevalja, hogy őt több mint 100000 ko-

ronáig pumpolták meg, Csak egyedül őt, hát a többit?

Megfirtették tehát nemcsak azt, aki közben járt, hanem azt is, a ki pénzért kínálkozott elhallgatni a bűnt.

Visszataszított, csunya tülekedés folyt az ntóbbi pár év alatt a székely erdők körül. Mint a dögre a varjak, úgy jöttek mindenféle ulakok a székely erdő prédálására.

A marosvásárhelyi Székely-Társaság előtt nem volt ismeretlen ez a gonosz játék Legel-sőnek derítette föl. Már 1901-ben tanácsko-zott felette 1902-ben a tuznádi székely kongresszus elő vittük az ügyet. 1903. év tavaszán miután a kormányban erőlyes beavatko-zását hiába vártuk, Sebes Dénes tagtársunk kezdeményezésére irodát nyitottunk fel. Megkezdettük az adat gyűjtést. Sajnos ez sem vezetett kellő eredményre. A Székely-Társaság épen azon a vidéken a hol a leggyalázatosabb kufárokadások és visszaélések napirenden voltak, gyanút keltően elhallgattak. Megszűntek, nem tárgyalták a kérdést, felvilágo-sítók adatokat nem küldöttek és nem tömörültek mellénk. A pozitív adatok tömegét tehát nem sikerült összegyűjtenünk s a mi legsaj-nátosabb, a mindent látó és tudó csiki tár-sadalom segítségét igénybe nem vehettük.

Később Sebes Dénes, mint képviselő az országában tette szóvá ezt a kérdést és javasolta megtorló törvényes intézkedések fogatnosítását, de az akkori szabadelvű kormány-párt leszavazta.

Elmondottuk rövidesen a székely erdő ügy történetét, hogy egyrészt igazoljuk, hogy a székely társadalom igen is tudta ezeket a bajokat s voltak sorainban olyanok is, a kik korábban, mint most néhány fővárosi lap fel-tárták a sajtóban, a társadalomban és a par-lamentben ezt az ügyet.

A kivánságunk nekünk, kiket éget ez a dolog, mindig az volt, hogy a kormány avatkozzék bele az ügybe s ha kell törvényes intézkedésekkel, az elkövetett bűnök megtor-lásával mentse meg a megcsalt és koldussá tett székelynép százezreit a szegénytelen anyagi és erkölcsi bukástól.

Nagy örömmel üdvözöltük annak idején a jelenlegi hazafias kormányt, a miért külön ügyosztályt állított fel az igazságügyi minisz-teriumban és az erdélyi részeknek a jelesen a Székelyföldnek külön birtokrendezési tör-vényt készült alkotni.

Ezt megtudták ám azok is, a kik száz ezerektől és millióktól vannak érdekelve a székely erdőknél s mert félték, hogy elesnek a könnyen szerzett és még sokat ígérő haszon-tól gondoltak merészet és most ók kiáltják lehangosabban a tolvajt! Álmélkodva olvas-suk egy néhány lapnak naponként folytatott támadását Polónyi Géza és Sebes Dénes ellen és találgatjuk, hogy a gonosz játéknak milyen fordulatot szeretnének adni?

Minket ugyan nem ültetnek föl. Mi tud-juk, hogy sem Polónyi, sem Sebes nemhogy erdejét, de egy szál fáját sem vette el a Székelynek. De azt is tudjuk, hogy Polónyinak, mint volt székely képviselőnek alkalma volt megismerni a székely bajokat s ez a mi szerencsénk. Mert ime közeledik a vége azoknak az üzmeknek melyek az egész országot meg-botránkoztatták Sebes Dénest pedig ismerjük. Tudjuk róla, hogy ő ki a legzavosabban nyo-mozta ezeknek a gonoszságoknak a szálát és őt éven keresztül a székelység bajának forrásául a hírtok viszonyok rendezetlenségét s az ebből támadt könnyű eltulajdonításokat hirdette, erős kézzel fog belenyulni ebbe a dologba.

Nem csodálkozunk, hogy ez fáj sokaknak, mert ember számban véve egy pár ezren van-nak, a kik szerettek és még szereshettek volna a székelyek börtén. De azon a merész-ségen már igazán megütközünk, hogy a székely erdőkérdést épen a Polónyi és e Sebes nevével hozzák kapcsolatba, akkor, mikor ók a visszaéléseket megtorolni és a székelységet jogaiba visszahelyezni törekednek.

Az erdőpanomát leleplezhetnék volna ezek az ujságok 5 év előtt is. Leleplezhetnék volna a tavaly, a mikor az ügyvivő kormány alatt Csikban sietve hetenként kötyavetéltek el a legszebb erdőket. Leleplezhetnék volna május-ban, a mikor Török Ferenc képviselő a csik-szeredai törvényhatósági gyűlésen az asztalra dobta a neki adott sápot.

Akkor nem volt szervezve még a székely ügyosztály, hát lett volna okuk támadni a kormányt.

A székely ügyosztály csak júliusban állít-

tatott föl s azután azivárgott ki, hogy az igaz-ságügyi miniszteriumban egy törvényjavaslaton dolgoznak, amelynek a panamákkal szemben visszaható ereje lesz.

Nos és erre indult meg a hajsza (minket elvakítani nem lehet), csak látszatható Gródelék ellen, igazában Polónyi és Sebes ellen azért, hogy őket elkedvetlenítsék, lejárássák és a panamistákra fölelmetes törvényből ne legyen törvény.

Józan gondolkozással ebből a hajszából más szándékot kisütni nem lehet.

A becsületes székely társadalom bizik vezetőiben és nem ad hitelt a rágalmaknak. Mélyen fájlaljuk azonban másfelől a történte-ket s mert a közvélemény előtt ezzel a csunya ügygel az egész székely társadalom kompro-mitálva van s viselnie kell a külvilág eldúti a bűnrészesség, vagy a gyávaaság vádját, ma-gunknak kell kérjünk, hogy vagy kormánybiz-tosságot, vagy parlamenti bizottságot küldjenek ki a visszaélések konstataálására és megtor-lására.

A székely társadalom becsületes elemei-nek rehabilitására kezdődjék ez az akció.

Kezdje Polónyi Géza igazságügyi minisz-ter Sebes Dénessel, kik iránt a székelység elismeréssel és bizalommal van, a miért ily lelketlen gazság irtására elsőnek vállalkoztak.

Nem közönséges bűn ez és nem minden-napi érdekek vannak vesélyeztetve. Ha a székelységen rajta szárad, a sirja lesz meg-ásva Ne féldjük, hogy Erdély birtoklásáért számító következetességgel folyk azé lesz a a jövő aki számban, vagyonban és kulturában legmagasabbra viszi.

Most gyöngülésben támasz nélkül hagyni ezt a népet, egyenlő a hazáárulás.

Am tisztuljon a helyzet. Hosszu időn keresztül utjában állott itt minden hazafias, nemes törekvésnek az oligarchia, a kapzsiság, a butaság. Kevés igaz barátunk volt a múlt-ban a kormányzatban is, a kik voltak is nem jsmervén sajtóságot viszonyainkat, sokszor téves utakon jártak. Ezért nem javul, de sőt egyre bonyolodik a székely veszedelem, épü-lésére a kárörvendő nemzetiségeknek.

Kérünk benneteket kedves székely Testvérek, kik ismeretével a székely bajoknak, velünk együtt éreztek, foglalkozatok sürűn állandón a székely birtok viszonyok kérdé-sével. Mert annak az akciónak, a mely az igazságügyi miniszteriumból kiindul, folytatása kell legyen, nemcsak vissza helyezni a székelyeket birtokaiba, de mentől több földet megbízható magyar kézbe juttatni. Ismételjük ezen dől meg Erdély sorsa.

S most a mikor a jelenlegi hazafias kor-mány ezt a legfontosabb érdekét fölismerte a székelységnek, reánk a az kötelesség hárul, hogy számban nem véve a politikai tenden-cziákat, a tőlünk idegen, a mi fájó bajainkat nem ismerő nagyközönséget felvilágítsuk, hogy azzal amit Polónyi Géza igazságügyi minisz-ter Sebes Dénessel egyetértve akar a mi javunkra van s ő ki ellene cselekszik, az nem igaz ba-rátja a székelynek.

Közöljük veletek kedves testvérek a Köz-ponti Székely Társaság határozatát, amelyet Polónyi Géza igazságügyi miniszter, és Sebes Dénes kir. táblabíró traktál közöltünk.

„A Marosvásárhelyi Székely Társaság csatlakozik a Székely Szövetségnek a székely birtokrendezési ügyben elfoglalt álláspontjához. Polónyi Géza igazságügyi minisztert és Sebes Dénes táblabírórt a birtokrendezési ügyosztály felállításáért melegen üdvözi, irántuk a leg-teljesebb bizalommal viseltetik és biztosítja őket, hogy a Székely Társaság a tervezett reformmunkálatoknál kezeségesen közreműkö-dik. Kéri egyben, hogy a nagy kérdés meg-oldása körül munkában tartssanak ki, mert az erdőlyrészi magyarság fennmaradásának leg-főbb biztosítékra a földbirtok rendezettsége és magyar kézben megtartása. Minden olyan mozgalmat, mely ezen törekvés ellen irányul. bárhonnem jöjjön, a Székely Társaság haza-fiatlan cselekedetnek itéli. Egyben elhatározza a Székely Társaság, hogy a testvér társasá-gokat külön is megkeresi és fölkeri, hogy ezt a kérdést tartassák napirenden s a támadások-kal szemben védjék meg a székelység becsü-lését. Nehogy a közvélemény megtévedjen és azt higgye, hogy a székely társadalom részés a nagyraötű erdőüzelmekben, vagy gyáva azt az intézményt megvédeni, mely a székelyföldi birtokrendezéssel a székely nép tömegét jo-gaiba visszahelyezni van hivatva.”

László Gyula, Szentgyörgyi Dénes, alelnök. titkár.

**K Ü L Ö N F É L É K.**

**Bucsi bankett.** A helybeli ev. ref. hívek szeretett lelkipásztoruk tiszteletére, az alkalommal, hogy felsőbb hatósága a dévai ev. ref. egyház élére állította bucsi bankettet rendelték, melyen társadalmunk minden rétege képviselve volt. Még a hölgyek is részt követtek maguknak, melylyel mindenki e városban Bitai Béla iránt érzett. A hölgyek közül részt vettek az ünnepelt nejein kívül Kovács Antalné, Molnár Lászlóné és Kiss Gáborné. A pohárköszöntők sorát Szacavay Imre kir. járásbíró kezdte meg, ki élénk szavakban méltatta Bitai érdemeit. Majd Szigethy Gyula helybeli derék plebánus adott Bitai iránti tiszteletének igen szép szavakban kifejezést. Kiemelte, hogy bár küzdelmeik közepette nem egy sínpáron haladnak, de azért céljaik találkoznak abban a pontban, hol a hívők lelki boldogságáról van szó. Helwig G. János érzékeny szavakban eszterelte ama nemes tetteket, melyeket az ünnepelt családjával szemben elkövetett. A szónok szavaival élve, mint legelső Csikmegyébe letelepült „Luther Márton ember” az élet viszontagságaiban mindig az ünnepelthez fordult és buzdító szavai által mindig erőt nyert a küzdelemre. Végül Végh Elemér kir. albiró emelkedett szóásra s felolvasta a gyimesi hívek levelét, melyet az elváltas perében intettek lelkipásztorukhoz, majd humorosan paródia keretében felköszöntötte az ünnepeltet. Részünkről sok szerencsét kívánunk az új állásához!

**Keresztény szociális kurzus Székelyudvarhely.** Az imént lefolyt katolikus nagygyűlés egyik elsőrendű örvendetes hatáskörrel kell tekintünk azt a keresztény-szociális kurzust, mely Székelyudvarhelyt az ujonnan restaurált plebánia-templom felszentelésével kapcsolatosan fog lefolyni október hó 21., 22. és 23-ikán. Ugy tudjuk, hogy ez az első ker. szociális kurzus, melynek színhelye a Székelyföld. Annál nagyobb örömmel kell hát megragadnunk a kedvező alkalmat s minél tömegesebben résztvenni e kurzuson, ahol a székely népet leginkább érdeklő kérdések kerülnek szónyegre s ahol az arra hivatott férfiak eszméket adnak és utat mutatnak az életbevágó kérdések keresztény-magyar szelvényben való megoldására. Ott lesznek: Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök, aki a templomszentelést végzi, Giesswein Sándor, Nagy Emil, Ugron Gábor orsz. képviselők, Szentiványi Károly, Huszár Károly, Haller István és Szalánczy Andor, a keresztény-szociális ügy e lelkes apostolai. Már maga e névsor mutatja a kurzus érdekes voltát s azok az előadások, amiket tartani fognak, bizonyára nem lesznek pusztában elhangzó szavak, de a székelység érdekében üdvös munkára szívet termékenyítene. A kurzus programja röviden ez: Október 21-én délután első nyilvános ülés. Tárgyai: 1. Népszövetség. 2. A nép vasárnapija. 3. Kiszegedések reformja. 4. Munkáskérdés. Október 22-én délelőtt és délután záróülések. Tárgyak, délelőtt: 1. Gazdasági oktatás a népiskolában. 2. Néptanítók szociális feladatai. 3. Hitelszövetkezetek. 4. Szövetkezeti fogyasztás és értékesítés. Délután: 1. Nőnevelés közgazdasági szempontból. 2. Cselédügy (Patronage). 3. Székely kérdés (tagosítás, arányosítás). 4. Egyleti élet. Október 23-án délután második nyilvános gyűlés. Tárgyai: 1. Népipar (bőr, fa, agyag). 2. A kis emberek jogvédelme. 3. A székely kivándorlás. 4. Községi autonómia. Október 24-én délelőtt templomszentelés; végzi Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök. Délután ünnepi vesztély, szentélmádás. Este hitközségi ünnepi estély s ennek műsorán Prohászka Ottokár püspök előadása. Mozduljon meg hát a Székelyföld s jöjjön el mindenki, aki teheti! Papok, tanítók, tanárok; egyháziak, világiak; férfiak, nők; iparosok, gazdák minél többen! A háza és isten nélkül való szociáldemokratizmussal szemben, mely már ide is kivetette csapjait, bontsák ki a keresztény szociális tevékenység zászlaját!

**Halálhírek.** Csikszentsimonon Endes József volt cs. és kir. főhadnagy, nyug. honvéd-őrnagy f. hó 14-én meghalt. A család az alábbi gyászjelentést adta ki:  
Alulírottak ezomoru szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, a legjobb rokon csikszentsimoni Endes József volt cs. és kir. főhadnagy, nyug. 48-as honvédőrnagy életének 96-ik, boldog házasságának 82-ik évében rövid szenvedés után, a haldoklók szentével megerősítve folyó évi október hó 14-én reggeli 5 órakor az Urban csendesen elhunyt. Hült tetemét folyó hó 17-én délután 3 órakor helyeztük nyugalomra; lelkeért az engesztelő szentmise-áldo-

zatot 18-án d. e 10 órakor fogjuk az Egek Urának bemutatni. Csikszentsimon, 1906. október 14. Cernko Georgin szerető bánatos neje. Endes Ida, Endes Izabella unokanővérei. Dr. Endes Miklós, k. jbró, mint utóda unokaöccse és neje Sándor Rózika. Özv. Endes Kálmáné, Istvánffy Józsefné, Cernko Adél, mint sógorónői.

Csikszentmihályi id. Sándor Imre Kolozsvármegye törv. hat. biz. virilis tagja, nyug. főszolgabíró, életének 58. évében, e hó 12-én elhunyt. A megboldogult hült tetemét e hó 15-én helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett Kolozsvárt.

**Az építőipari téli tanfolyamra** a budapesti m. kir. állami felső építőipariskolában (Budapest, VII. ker. Csömöri-ut 74. sz.) a beiratások október 20-tól 29-ig lesznek a köznapokon este 6 órától 7-ig, vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig. A tanfolyam négy téli félévre terjed, a tanítás évenként november 3-tól március végéig tart. A tanfolyamot végzett tanulók — ezidő szerint — abban az esetben, ha az illető iparág terén legalább öt évi gyakorlatot tudnak felmutatni, a kőműves, a kőfaragó vagy az ácsmesteréget önállóan gyakorolhatják. Tanulóik felvételnek a 15. évet betöltött, erős, egészséges testi szervezettel kőműves, kőfaragó és ácstanoncok és segítők, akik folyékonyan és helyesen írni, olvasni és számolni tudnak s a nevezett iparágakban gyakorlatilag foglalkoztak legalább egy építkezési időszak alatt. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevelé vagy születési bizonyítvány. 2. Az elvégzett összes iskoláról szóló bizonyítványok. 3. Az elsőfokú iparhatóság által hitelesített bizonyítvány a gyakorlati működéséről. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Erkölcsei bizonyítvány. Lefizetendő díjak: beiratási díj 4 korona, tandíj 20 korona, szerződési díj 4 korona. A második, harmadik és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók levelében is iratkozhatnak a bizonyítványok és díjak beküldése mellett. Az igazgatóság.

**Értesítés.** A „Csikmegyei Füzetek” teljes egészben (34 füzet, mintegy 68 ivnyi tartalommal) alólrtnál, esetleg lapunk kiadójánál kaphatók, 14 korona helyett 4 korona leszállított árban. Tudom, hogy még a rendes előfizetőknél is a nyomtatás hosszadalmissága miatt egyik-másik füzet elkallódott; ezuttal tehát módot akarok nyújtani mindenkinek arra, hogy könnyítést olcsón egy tartalmas, hasznos ismeretet magában foglaló munkával gazdagítsa. Csikszentkirály, 1906. október 15. Hosszu Ferenc, főesperes plebánus.

**96.000 koronát National lajstromozó pénztárért.** Hogy mennyire kitűnő és célszerű ezen legújabb amerikai pénztár, bizonyítja az, hogy a több kereskedő előtt is ismerős Meinel Gyula, monarchiánk legnagyobb kávé import-cége 38 fióküzlete részére, 40 drb elsőrendű legújabb pénztárt szerzett be 96.000 korona értékben. Ily pénztárak 65 koronától feljebb minden üzletnek megfelelő árban megtekinthetők itt e hó 22-én a „Hutter”-szállodában.

**Szerkesztői üzenetek:**

**N. B.** Mint láthatja, kérését ezuttal is teljesíttem.  
**B. B.** Ön úgy látszik abban a téves tudatban van, hogy, ha valaki szerelmes, már költő is egyuttal! Csalódik.

449—1906. végrhsz.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII.—X. kerületi kir. járásbíróagnak 1905. évi Sp. III. 1858/4. sz. végzése következtében Dr. Pajor Rezső budapesti ügyvéd által képviselt Szabó Kálmán budapesti lakos javára Deaky Lajos gyimesbükkii lakos ellen 156 K. s jár. erejű 1906. évi május hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1096 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Szobabeli butorok, 1 vadász fegyver, 1 ló, Szekerek, hámok és holtiarucikkek stb. nyilvános árvesésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak 1906-ik évi V. 363/6. számú végzésé folytán 156 kor. tökéketelése, ennek 1904. évi február hó 1 napjától járó 5%-os kamatai, 1/2%-os váltódíj és eddig összesen 116 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejében, a végrehajtást szenvedett lakásán gyimesbükk hídgyészes patakában leendő megtartására 1906. évi október hó 18-ik napjának délelőtti 12 óra határ-

időül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul i. el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1906. évi október hó 4 napján.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

494—906. vhtó.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1902. évi 2999. polg. számú végzése következtében Dr. Kavaacs Albert székelyudvarhelyi ügyvéd által képviselt, a kolozsvári kereskedelmi bank részvénytársaság javára Kánya József és t. csikdelnei lakosok ellen 430 korona s jár. erejű 1903. évi március hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1300 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Kánya Józsefnél: 4 drb ökr. 2 drb ló és 2 drb tehén nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak 1906. évi V. 736/3. sz. végzése folytán 180 korona 70 fillér hátralekös tökéketelése, ennek 1904. évi november hó 23-ik napjától járó 6%-os kamatai, 1/2%-os váltódíj és most összesen 7 korona 45 fillérben bíróilag már megállapított költségek, valamint a kitűzési és hirdetési költségek erejű végrehajtást szenvedett lakásán Csikdelnén leendő megtartására 1906. évi október hó 26-ik napjának d. u. 2 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredán, 1906. évi október hó 12-ik napján.

Molnár Sándor, kir. bír. végrehajtó.

**Feladési hirdetés.**

Ezennel közhírré tétetik, hogy Csikvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1266—906. keb. számú határozatával megadott engedély következtében a csikmadarasi közbirtokosság tulajdonát képező „Karmatura” uevü erdő-részen (Barátos patak) az országos határvonal mellett 1127-18 kat. hold utóhasználati fenyőhaszonfa tömeg eladása céljából 1906. évi október hó 27-én délután 3 órakor Csikmadaras község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli verseny tárgyalás fog tartatni.

A 13924 köbméterre becsült 40 cm. és annál vékonyabb fenyőhaszonfa kikiáltási ára 27364 kor. azaz Huszonhétézerháromszázhatvanegyi korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be a szabályszerűen felszerelt írásbeli zárt ajánlatok.

Utóajánlatok nem fogadtnak el, kikiáltási áron alul nem fog eladtni.

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csikmadaras község házánál.

Csikmadaras, 1906. szeptember 13.

Lukács Péter, közbirtokossági elnök.

**Magyar Általános Hitelbank**

**brassói fiókja**  
alaptőke: 44.000.000, tartalék: 20.000.000  
elvallalja mindennemű tőzsdéi műveletek keresztülvitelét, váltók és szelvények bevételezését, értékpapírok őrzését, előlegeket nyújt értékpapírokra, kiállít hitelleveleket és csekkeket a bel- és külföldi összes piacaira és elfogad betéteket kamatoztatásra.

**Eladó**

a madéfalvi vasuti állomásnál egy teljesen jókarban levő 40 méter hosszú és 22 méter széles

**DESZKA ISTÁLLÓ.**

Értekezhetni lehet Hirscher, Kunfy és Rosenfeld raktárkezelőségeknél Madéfalva, pályaudvar. 2—2.

**Eladó törökbuza.**

A csikvárdotfalvi hitelszövetkezetnél sertészilvási cétra alkalmas

**törökbuza** vékankint 2 korona

árban 14 napon belül kapható.

**Az amerikai**

**„National”**

**lajstromozó pénztár társaság**

képviselője több 100-tól 2500 korona áru minta pénztárral a

„Hutter-szálloda” 1. számú szobájában mutatja be e hó 22-én.

**Tanulót**

keresek jobb családból, vidéki nagyobb forgalmu vegyes üzletbe. Teljes ellátást, ruházatot adok. Felvilágosítást nyújt Schwartz Jenő Budapest, Vásárpénztár 2. 3

**MAGYARORSZÁG**

ÉS

**Budapesti Napló**

CIMŰ LAPOK KAPHATÓK

SZVOBODA MIKLÓS

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

CSIKSZEREDÁRAN A DOHÁNYTÖZSDE mellett.

Sz. 1070—906. mj.

**Pályázati hirdetés.**

Csikvármegye Ruházati-alapja terhére a csikszeredai polgári leányiskolánál rendszeresített iskolaszolgái állás lemondás folytán üresedésbe lévén, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen évi 320 korona fizetéssel, természetbeni lakás és tűzifával javadalmazott állást elnyerni óhajtják, pályázati kérvényüket hozzám folyó évi november hó 3-ig adják be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Pályázótól fedhetlen előélet, írni s olvasni tudás s annak igazolása kívánatik meg, hogy teljesen ép és egészséges.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.

Csikszereda, 1906. évi október hó 16-ikán.

Dr. Csiky József, igazgató.

Számlán első díjjal és díszlevelekkel kitüntetve.

**KALMÁR és ENGEL**

MOTOR ÉS GÉPGYÁRA. (1-26)

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 18.

Ajánlja ugy oseplogép, mint malomüzemre legegyszerűbb bensinmotorjait, bensinokomobijait, valamint szivószármotorjait, melyek V. Lipót körut 18. bármikor üzemben megtekinthetők.



Teljes jótállás kifizetésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járásuk és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárattal-nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre

# Thomas salak liszt

Osillag  védjegyű.

Star-Mark

16-20

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya,

minden kalászos, kapás és takarmány-növény (lóhere, lucerna etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni.

**KALMÁR VILMOS,**  
Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

## Zsögöd mellett

8 hold szántó, 4 1/2 hold réti sarjus kaszáló, továbbá a községtől 2 kmtr távolságra 18 hold kaszáló

bérbe adandó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal!

3-3

## Szemerjay Ferenc

könyvkötészet

Csikszereében, Apafi-utca.

# WEINER MÁTYÁS

DIVATÁRUHÁZA

Budapest, VI., Andrássy-u. 8.

1906. évi őszi- és téli idény újdonságai magyar-, francia- és angoldivatkelmekből

a legnagyobb választékban immár megérkeztek s azok megtekintésére van szerencsém a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívni.

Mosókelmék 18 krajcártól 65 krajcárig.  
Gyapjuszövetek 30 kr.-tól 2 frt 25 kr.-ig.

Magy. gyártm. vízfoltmentes posztók.  
Magy. gyártm. angol izlésben tartott kockás és csikos kelmék.

Magyar gyártmányu mososzövetek stb. Nagy mintagyűjteményemet, mely a legjobb őszi és téli szövetek nagy választékát tartalmazza, vidékre kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve küldök.

3-3

## Tűzibükkfa

kapható és megrendelhető

**Ehrenreich Albertnél**  
Csikszereeda, Mikó utca (a Pap Domokos ur házában)

Ölenként ára a helyszínen mely a Tolvajostetőn lévő őrházba, innen az országúttól 1 és fél kilométer távolságra van — 12 korona, a fa hossza 2-0 m., szélessége 4 mt., magassága 1 mt. magas.

3-3

# Agrár Takarékpénztár r. t.

csikszeredei fiókjintézete.

Jelzálogkölcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg fél-évi tőketörlesztést és kamatot magában foglaló részletfizetések ellenében 10 től 65 évig terjedő idő 4 1/2% alapkamaton. Magasabb kamatu előző kölcsönöket konvertál. Minden kölcsönt a leggyorsabban folyósít.

Leszámítol hat hónapig terjedő váltókat legolcsóbb kamattal.

Takarékbetéteket naptól-napig 4%-kal kamatoztat és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

## Új persely-betét rendszer.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyoszámlai hitelt nyújt elfogadható biztosítékra.

Foglalkozik a bank- és pénzváltó-üzlet minden ágával, u. m.: vásárol és elad a legmértányosabb áron

## értékpapírokat, sorsjegyeket, idegen pénzeket stb.

Elad sorsjegyeket csekély havi részletfizetésre (az első részlet lefizetése után a nyeresémet már a vevőt illeti.)

Szelvénybevitás. Osztálysorsjegyek főelárusító helye.

Utalványok és hitellevelek a bel- és külföldre.

Elvállal tőzsdéi megbízásokat és átutalásokat bármely piacra. Az intézet képviseli az ország legrégebb és legnagyobb

„Trieszti általános biztosító társaság” és eszközül tűz-, üveg-, gép-, betörés-, élet- és baleset biztosításokat.

2-25

## CSIK-SZEREDA VÁROS ÉS VIDÉKE

szezfogyasztó közönsége becses tudomására van szerencsém hozni, hogy a legnagyobb szakavatósággal berendezett

== CSIKZSÖGÖDI ==

## MENETREND.

Ervényes 1906. október 1-től.

Oda.				Brassó — Kézdivásárhely.				Vissza.			
Szv.	Szv.	Vv.	Tvszsz.			Szv.	Vv.	Szv.	Szv.		
8702	8704	8712	8774			8705	8711	8701	8703		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		
9 <sup>00</sup>	9 <sup>00</sup>	9 <sup>15</sup>		ind.	Bpest k. pu. (Nvár) át ér.	7 <sup>50</sup>	6 <sup>40</sup>				
2 <sup>00</sup>		12 <sup>30</sup>			Bpest k. pu. (Arad) át	12 <sup>25</sup>	1 <sup>10</sup>		1		
8 <sup>54</sup>	8 <sup>54</sup>	6 <sup>11</sup>			Kolozsvár (117.)	10 <sup>50</sup>	6 <sup>45</sup>		6		
	6 <sup>12</sup>	1 <sup>12</sup>	3 <sup>30</sup>		Predeal (117.)	11 <sup>11</sup>	3 <sup>31</sup>	8 <sup>14</sup>			
	6 <sup>00</sup>	11 <sup>55</sup>			Zernest (116.)	10 <sup>25</sup>	5 <sup>52</sup>	10 <sup>55</sup>			
5 <sup>15</sup>	8 <sup>50</sup>	2 <sup>50</sup>	6 <sup>30</sup>		Brassó (116, 117)	8 <sup>20</sup>	1 <sup>50</sup>	6 <sup>18</sup>	10 <sup>08</sup>		
6 <sup>30</sup>	9 <sup>57</sup>	4 <sup>15</sup>	8 <sup>30</sup>	érk.	Sepsiszentgyörgy (114) ind.	7 <sup>05</sup>	12 <sup>30</sup>	4 <sup>50</sup>	8 <sup>45</sup>		
6 <sup>45</sup>	10 <sup>20</sup>	4 <sup>00</sup>		ind.	Sepsiszentgyörgy (114) ér.	6 <sup>44</sup>	12 <sup>20</sup>	4 <sup>45</sup>			
7 <sup>07</sup>	11 <sup>45</sup>	5 <sup>05</sup>		érk.	Kovácsna ind.	5 <sup>58</sup>	11 <sup>05</sup>	3 <sup>45</sup>			
8 <sup>07</sup>	11 <sup>55</sup>	6 <sup>08</sup>		érk.	Kovácsna ind.	5 <sup>52</sup>	11 <sup>05</sup>	3 <sup>20</sup>			
8 <sup>51</sup>	12 <sup>41</sup>	6 <sup>52</sup>		érk.	Kézdivásárhely ind.	4 <sup>40</sup>	10 <sup>10</sup>	2 <sup>27</sup>			

Oda.				S.-szentgyörgy — Gyimes — Palánca.				Vissza.			
Szv.	Szv.	Tvszsz.	Vv.			Vv.	Tvszsz.	Szv.	Szv.		
8802	8804	8804	8812			8811	8803	8801	8803		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		
9 <sup>00</sup>	9 <sup>00</sup>		9 <sup>15</sup>	ind.	Bpest k. pu. (Nvár) át ér.	7 <sup>50</sup>	6 <sup>40</sup>				
2 <sup>00</sup>			12 <sup>30</sup>	ind.	Bpest k. pu. (Arad) át	12 <sup>25</sup>	1 <sup>10</sup>		1 <sup>10</sup>		
8 <sup>54</sup>	8 <sup>54</sup>		6 <sup>11</sup>		Kolozsvár (113)	10 <sup>50</sup>	6 <sup>45</sup>		6 <sup>45</sup>		
5 <sup>15</sup>	8 <sup>50</sup>		2 <sup>50</sup>		Brassó (113)	8 <sup>20</sup>	1 <sup>50</sup>	6 <sup>18</sup>	10 <sup>08</sup>		
4 <sup>40</sup>			2 <sup>37</sup>		Kézdivásárhely (113)	8 <sup>51</sup>		6 <sup>52</sup>			
7 <sup>00</sup>	10 <sup>30</sup>		5 <sup>00</sup>		Sepsiszentgyörgy (113) ér.	6 <sup>21</sup>	12 <sup>05</sup>	4 <sup>25</sup>	8 <sup>38</sup>		
8 <sup>07</sup>	11 <sup>45</sup>		6 <sup>08</sup>		Tusnádfürdő	4 <sup>51</sup>	10 <sup>54</sup>	3 <sup>21</sup>	7 <sup>35</sup>		
8 <sup>17</sup>	12 <sup>00</sup>		7 <sup>23</sup>		Tusnádfürdő	4 <sup>50</sup>	10 <sup>20</sup>	3 <sup>10</sup>	7 <sup>44</sup>		
8 <sup>24</sup>	12 <sup>08</sup>		7 <sup>11</sup>		Csikverebes	4 <sup>18</sup>	10 <sup>08</sup>	3 <sup>02</sup>	7 <sup>10</sup>		
8 <sup>34</sup>	12 <sup>15</sup>		7 <sup>00</sup>		Csikszentimmon	4 <sup>04</sup>	9 <sup>18</sup>	2 <sup>52</sup>	7 <sup>00</sup>		
8 <sup>40</sup>	12 <sup>21</sup>		7 <sup>05</sup>		Csikszentimre 35. sz. ór.	3 <sup>51</sup>	9 <sup>20</sup>	2 <sup>45</sup>	6 <sup>50</sup>		
8 <sup>47</sup>	12 <sup>28</sup>		8 <sup>08</sup>		Csikszentkirály	3 <sup>41</sup>	9 <sup>21</sup>	2 <sup>35</sup>	6 <sup>41</sup>		
8 <sup>55</sup>	12 <sup>35</sup>		8 <sup>21</sup>		Zsögödfürdő	3 <sup>30</sup>	9 <sup>11</sup>	2 <sup>30</sup>	6 <sup>43</sup>		
9 <sup>02</sup>	1 <sup>43</sup>		8 <sup>31</sup>	érk.	Csikszereeda ind.	3 <sup>20</sup>	9 <sup>02</sup>	2 <sup>28</sup>	6 <sup>36</sup>		
9 <sup>12</sup>	1 <sup>52</sup>	5		érk.	Csikszereeda ind.		8 <sup>52</sup>	2 <sup>02</sup>	6 <sup>26</sup>		
9 <sup>25</sup>	1 <sup>55</sup>	5		érk.	Madéfalva ind.		8 <sup>04</sup>	1 <sup>50</sup>	6 <sup>14</sup>		
9 <sup>35</sup>	1 <sup>55</sup>	6		érk.	Madéfalva ind.		7 <sup>40</sup>	1 <sup>40</sup>	6 <sup>08</sup>		
9 <sup>50</sup>	1 <sup>50</sup>	6			Szépvíz — Szentmihály		7 <sup>31</sup>	1 <sup>34</sup>	5 <sup>57</sup>		
9 <sup>54</sup>	1 <sup>54</sup>	7			Ajnád kitérő		7 <sup>04</sup>	1 <sup>22</sup>	5 <sup>42</sup>		
10 <sup>17</sup>	2 <sup>17</sup>	7			Lóvész		6 <sup>41</sup>	1 <sup>07</sup>	5 <sup>27</sup>		
10 <sup>35</sup>	2 <sup>35</sup>	8			Gyimesfelsőlök		6 <sup>01</sup>	12 <sup>40</sup>	5 <sup>00</sup>		
10 <sup>43</sup>	2 <sup>43</sup>	8			Középlök		5 <sup>58</sup>	12 <sup>45</sup>	4 <sup>55</sup>		
10 <sup>51</sup>	2 <sup>51</sup>	9			Gyimesközéplök		5 <sup>20</sup>	12 <sup>37</sup>	4 <sup>48</sup>		
11 <sup>08</sup>	3 <sup>08</sup>	9		érk.	Gyimes ind.		4 <sup>45</sup>	12 <sup>00</sup>	4 <sup>30</sup>		
	3 <sup>08</sup>			érk.	Gyimes ind.			10 <sup>18</sup>			
	3 <sup>45</sup>			érk.	Palánca ind.			10 <sup>08</sup>			

# SZESZGYÁR

üzeme megkezdődött és az igen tisztelt szeszvásárló közönség rendelkezésére állván, nagybecsű rendeléseit készséggel eszközölöm.

Melyek után vagyok a n. é. közönség kész szolgálja

== ZIMMERMANN ADOLF. ==

37-52

## NURIDSÁNY MÁRTON

Újennan berendezett női és férfi divatárulete Csikszereében.

## Az őszi évad újdonságai.

Női ruhakelmékben, hozzávaló diszekben, mosható gyapju és gyapott flanelok és barchetokban, leányka, női és férfi kabátokban és kész ruhákban, női diszkalapokban, hárász- és nagykendőkben stb. stb. Továbbá nagy raktárt tartok női és férfi alsórubbakban, ággarmiturákban, csipke és gyapju függönyökben, női és férfi fehérenemlemben és legjobb minőségű vásznakban.

A nagyérdemű vevő közönség szives érdeklődését kérve

vagyok teljes tisztelettel

**Nuridsány Márton,**

női és férfi divatkereskedő.

Nagy választék leányka és női rövid és hosszú kabátokban.

Női posztó és csatka szövetekben.

Külön minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

# Brassói Portland-Cement-Gyár Brassóban.

Csikszereében kapható: Albert Balázs és Fia urak kereskedésében.

Nyomatott Szaboda József könyvnyomdájában, Csikszereében, 1906.